

โมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในกรุงเทพมหานคร

Model of Causal Factors Influencing the Development of Cultural Tourism in Bangkok

พณยา เขียวบุญจันทร์^{1*} สุรีย์พร เขียวบุญจันทร์² และสุภาพร สรสิทธิ์รัตน์³

Phanya Khiewboonchan^{1*}, Sureeporn Khiewboonchan²

and Suphaphon Sorasittirat³

Received : February 23, 2024; Revised : August 29, 2024; Accepted : August 29, 2024

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อพัฒนาโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในกรุงเทพมหานคร (2) เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในกรุงเทพมหานคร ใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จำนวน 400 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความแปรปรวน ค่าความถี่ การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equations Modeling : SEM) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อประเมินความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ การวิเคราะห์เส้นทาง และการทดสอบสมมติฐาน

^{1,3}คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต; Faculty of Education, Rattana Bundit University, Thailand.

²คณะการจัดการธุรกิจและการเงิน มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต; Faculty of Business and Finance Management, Rattana Bundit University, Thailand.

*Corresponding Author; e-mail : phanya_k@rbac.ac.th

Citation : Khiewboonchan, P., Khiewboonchan, S. & Sorasittirat, S. (2024). Model of Causal Factors Influencing

the Development of Cultural Tourism in Bangkok. *Journal of Local Governance and Innovation*.

8(2) : 379-390; DOI : <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2024.46>

ผลการวิจัย พบว่า โมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในกรุงเทพมหานคร ตามทฤษฎีสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าสถิติดังนี้ $\chi^2 = 93.90$, $df = 47$, $\chi^2/df = 1.99$, $p\text{-value} = 0.0723$, $GFI = 0.972$, $CFI = 0.99$, $RMR = 0.011$ และ $RMSEA = 0.044$ ตามลำดับ ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า (1) อັตลัษณ์ของวัฒนธรรมมีอิทธิพลทางตรงต่อการบูรณาการความร่วมมือ ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว และการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (2) การบูรณาการความร่วมมือมีอิทธิพลทางตรงต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (3) ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวมีอิทธิพลทางตรงต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (4) อັตลัษณ์ของวัฒนธรรมมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยมีการบูรณาการความร่วมมือและศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว เป็นตัวแปรส่งผ่าน

คำสำคัญ (Keywords) : อັตลัษณ์ของวัฒนธรรม, การบูรณาการความร่วมมือ, ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว, การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

Abstract

The objective of this research were 1) to develop a causal model of factors influencing the development of cultural tourism. in Bangkok, (2) to study the causal factors influencing the development of cultural tourism in Bangkok. Quantitative research was employed in this study. Data were collected from 400 Thai tourists traveling to cultural tourist attractions through stratified random sampling. Research instrument was the questionnaire. Statistics analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, skewness, kurtosis, and structural equation modeling: SEM. They were analyzed by using the statistical software package for assessing the consistency with empirical data, path analysis and hypothesis testing.

The results revealed that the structural equation model influencing the development of cultural tourism in Bangkok based on theory was in line with the empirical data $\chi^2 = 93.90$, $df = 47$, $\chi^2/df = 1.99$, $p\text{-value} = 0.0723$, $GFI = 0.972$, CFI

Citation : พันยา เขียวบุญจันทร์, สุริย์พร เขียวบุญจันทร์ และสุภาพร สรสิทธิรัตน์. (2567). โมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อ

การพัฒนาการท่องเที่ยววัฒนธรรมในกรุงเทพมหานคร. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น.

8(2) : 379-390; DOI : <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2024.46>

= 0.99, RMR = 0.011 and RMSEA = 0.044. Hypothesis testing results showed that 1) the identity of the culture of tourism influences directly on cooperation, capability of tourist attractions, and development of cultural tourism, (2) cooperative Integration influences directly on the development cultural tourism, 3) capability of tourist attractions influences directly on the development of cultural tourism and 4) identity of the cultural of tourism influences indirectly on the development of cultural tourism through cooperative Integration and capability of tourist attractions acted as mediator variables.

Keywords : Identity of the Culture of Tourism, Cooperative Integration, Capability of Tourist Attractions, Development of Cultural Tourism

บทนำ (Introduction)

การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือสำคัญมากอันหนึ่งที่จะก่อให้เกิดการสืบทอดฟื้นฟูและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมนำความเจริญไปสู่ท้องถิ่นทำให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทั้งเจ้าของที่ดินและนักท่องเที่ยวช่วยลดช่องว่างของสังคม จะเห็นว่าการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของหลายประเทศทั่วโลก รัฐบาลจึงให้ความสำคัญในการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันเพื่อช่วงชิง ส่วนแบ่งตลาดท่องเที่ยวโลก การกีดกันการท่องเที่ยวจึงเป็นภารกิจที่ถูกผลักดันกลับไปกับการพัฒนาประเทศในทุกมิติ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2565) สอดคล้องกับแนวคิดของ Anhot (2004) ที่ระบุว่า มิติด้านการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ สามารถดึงดูดผู้คนได้ทั่วโลกโดยการสื่อสารทางการตลาดก็จะทำให้มิติด้านการท่องเที่ยวสร้างภาพลักษณ์ประเทศนั้น ๆ ได้ง่ายและมีประสิทธิภาพ กรุงเทพมหานคร เป็นเมืองหนึ่งที่มีสถานที่ท่องเที่ยวที่หลากหลาย และสวยงาม นอกจากสถานที่ท่องเที่ยวอันทรงคุณค่าคู่บ้านคู่เมืองอย่างวัดพระราชวัง อีกทั้งในปัจจุบันกรุงเทพมหานครยังมีสถานที่ท่องเที่ยวใหม่ ๆ เกิดขึ้นเพื่อตอบสนองทุกความต้องการของนักท่องเที่ยวทุกรูปแบบโดยเป็นเมืองจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ รายได้จากการท่องเที่ยวของกรุงเทพมหานครมีส่วนเฉลี่ยประมาณร้อยละ 40 ของทั่วราชอาณาจักร แสดงให้เห็นว่ากรุงเทพมหานครเป็นเมืองท่องเที่ยวที่สำคัญของ

Citation : Khiewboonchan, P., Khiewboonchan, S. & Sorasittirat, S. (2024). Model of Causal Factors Influencing

the Development of Cultural Tourism in Bangkok. **Journal of Local Governance and Innovation.**

8(2) : 379-390; DOI : <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2024.46>

ประเทศไทย (กองนโยบายและแผนงาน สำนักผังเมืองกรุงเทพมหานคร, 2565) ทั้งนี้การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กำลังได้รับการส่งเสริมให้เป็นอีกหนึ่งยุทธศาสตร์ที่มีความสำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยวของกรุงเทพมหานคร ซึ่งทางกรุงเทพมหานครได้มีนโยบายการพัฒนาและผลักดันการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของกรุงเทพมหานครในยุทธศาสตร์ที่ 3 คือการเพิ่มประสิทธิภาพกลไกการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงเครือข่ายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงเครือข่ายและการสร้างกลไกความร่วมมือ การปรับโครงสร้างองค์กรเสริมศักยภาพชุมชน และสร้างแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับเขตให้มีการบูรณาการและบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน (สำนักวัฒนธรรมกีฬาและการท่องเที่ยว.กองการท่องเที่ยว, 2564) ถึงแม้ว่าที่ผ่านมาการท่องเที่ยวของกรุงเทพมหานครจะเป็นไปในทิศทางบวก แต่ศักยภาพในการหารายได้จากการท่องเที่ยวของกรุงเทพมหานครก็ยังสามารถพัฒนาให้สูงขึ้นกว่านี้ได้ ซึ่งหากเป็นเช่นนั้นจะส่งผลให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) เพิ่มขึ้นอย่างมาก ดังนั้น กรุงเทพมหานครจำเป็นต้องมีแผนพัฒนา และการวางแผนในการส่งเสริม และพัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวระดับโลก และสามารถสร้างรายได้ให้แก่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเท่าตัว (กองยุทธศาสตร์บริหารจัดการ สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล, 2565)

ด้วยเหตุผลสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่อง โมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในกรุงเทพมหานคร ให้สอดคล้องกับยุคสมัยและสถานการณ์ปัจจุบันในมิติวิถีใหม่ อันนำไปสู่สัมฤทธิ์ผลเชิงสังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจของชุมชน

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในกรุงเทพมหานคร

Citation : พันยา เขียวบุญจันทร์, สุริยพร เขียวบุญจันทร์ และสุภาพร สรสิทธิรัตน์. (2567). โมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อ

การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในกรุงเทพมหานคร. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น.

8(2) : 379-390; DOI : <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2024.46>

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในกรุงเทพมหานคร

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประกอบด้วย วัดพระอารามหลวง ชุมชนเก่า และตลาดน้ำ กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยที่ศึกษารูปแบบความสัมพันธ์ที่วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติขั้นสูง และมีรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จึงต้องพิจารณาขนาดตัวอย่างควบคู่ไปกับจำนวนตัวแปรสังเกตได้ที่ต้องการประมาณค่า โดยใช้อัตราส่วนระหว่างหน่วยกลุ่มตัวอย่างและจำนวนพารามิเตอร์หรือตัวแปรสังเกตได้ เป็น 10-20 ต่อ 1 Schumacker & Lomax (2010) ทั้งนี้จะต้องไม่ต่ำกว่า 400 คน ในการวิจัยครั้งนี้ มีตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 17 ตัว ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์กลุ่มตัวอย่างต่อจำนวนตัวแปรสังเกตได้ เป็น 20 : 1 ได้กลุ่มตัวอย่าง 340 ไม่สอดคล้องกับเกณฑ์ขั้นต่ำ ผู้วิจัยจึงเพิ่มขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ให้เป็นไปตามเกณฑ์ขั้นต่ำ คือ 400 คน และสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยกำหนดให้ตัวแปรสถานที่ท่องเที่ยวเป็นชั้นภูมิ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากการวิเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม มีทั้งหมด 5 ตอน ได้แก่ 1) แบบสอบถามสภาพส่วนบุคคล 2) แบบสอบถามอัตลักษณ์ของวัฒนธรรม 3) แบบสอบถามการบูรณาการความร่วมมือ 4) แบบสอบถามศักยภาพการท่องเที่ยว 5) แบบสอบถามการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ และได้นำแบบสอบถามไปหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย ซึ่งข้อคำถามทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ตั้งแต่ 0.66 ถึง 1 หลังจากนั้นนำไปทดลองกับนักท่องเที่ยวที่ไม่ใช่ตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ผลการทดลองได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในสถานที่ท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครที่ได้ระบุไว้ เพื่อขออนุญาตเก็บ

รวบรวมข้อมูลกับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม หลังจากนั้นผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากท่องเที่ยวด้วยตนเอง นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมข้อมูลแล้วมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบและคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ เพื่อนำไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อบรรยายคุณลักษณะของตัวอย่าง ใช้สถิติ การหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การตรวจสอบการกระจายของข้อมูล (Normal Distribution) โดยการทดสอบด้วยค่าความเบ้ (Skewness) และความโด่ง (Kurtosis) การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equations Modeling – SEM) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อประเมินความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ผลการวิจัย (Research Results)

ผลการวิเคราะห์ พบว่า โมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในกรุงเทพมหานคร มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ดัง ตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ดัชนีการเข้ากันได้กับข้อมูล

ตัวชี้วัด	เกณฑ์ในการพิจารณา	ก่อนปรับปรุงแบบจำลอง	ผลการพิจารณา	หลังปรับปรุงแบบจำลอง	ผลการพิจารณา
χ^2/df .	< 2.00	3.582	ไม่ผ่านเกณฑ์	1.997	ผ่านเกณฑ์
RMSEA	< 0.05	0.093	ไม่ผ่านเกณฑ์	0.044	ผ่านเกณฑ์
SRMR	< 0.05	0.068	ไม่ผ่านเกณฑ์	0.037	ผ่านเกณฑ์
GFI	$\geq$ 0.90	0.870	ไม่ผ่านเกณฑ์	0.950	ผ่านเกณฑ์
AGFI	$\geq$ 0.90	0.820	ไม่ผ่านเกณฑ์	0.900	ผ่านเกณฑ์
CFI	$\geq$ 0.90	0.960	ไม่ผ่านเกณฑ์	0.990	ผ่านเกณฑ์
PGFI	$\geq$ 0.90	0.630	ไม่ผ่านเกณฑ์	0.950	ผ่านเกณฑ์
RMR	< 0.05	0.022	ผ่านเกณฑ์	0.011	ผ่านเกณฑ์
CN	$\geq$ 200	120.27	ไม่ผ่านเกณฑ์	254.52	ผ่านเกณฑ์

การวิเคราะห์อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมของตัวแปรปัจจัยเชิงสาเหตุ ที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในกรุงเทพมหานคร ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรและค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลของโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรตาม	INC			POT			DEV		
ตัวแปรอิสระ	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE
CUL	.92**		.92**	.74**		.74**	.78**	.59	1.37**
INC							.64**		.64**
POT							.68**		.68**
	.83			.51			.81		
$\chi^2 = 93.90$, df = 47 , χ^2 /df = 1.99 , P = .0723, RMSEA = .044 , CFI = .99 , GFI = .972 , AGFI = .959, RMR = 0.011									

จากตาราง 2

ข้อค้นพบตามสมมติฐานที่ 1 พบว่า อัตลักษณ์ของวัฒนธรรม(CUL)ที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (DEV) มีขนาดอิทธิพลเท่ากับ .78

ข้อค้นพบตามสมมติฐานที่ 2 พบว่า อัตลักษณ์ของวัฒนธรรม(CUL) ที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการบูรณาการความร่วมมือ (INC) มีขนาดอิทธิพลเท่ากับ .92

ข้อค้นพบตามสมมติฐานที่ 3 พบว่า อัตลักษณ์ของวัฒนธรรม(CUL) ที่มีอิทธิพลทางตรงต่อศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว (POT) มีขนาดอิทธิพลเท่ากับ .74

ข้อค้นพบตามสมมติฐานที่ 4 พบว่า การบูรณาการความร่วมมือ (INC) ที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม(DEV) มีขนาดอิทธิพลเท่ากับ .64

ข้อค้นพบตามสมมติฐานที่ 5 พบว่า ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว (POT) ที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม(DEV) มีขนาดอิทธิพลเท่ากับ .64

ข้อค้นพบตามสมมติฐานที่ 6 พบว่า อัตลักษณ์ของวัฒนธรรม(CUL) มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม(DEV) โดยมีการบูรณาการความร่วมมือ (INC) และศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว (POT) เป็นตัวแปรส่งผ่าน มีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 1.12

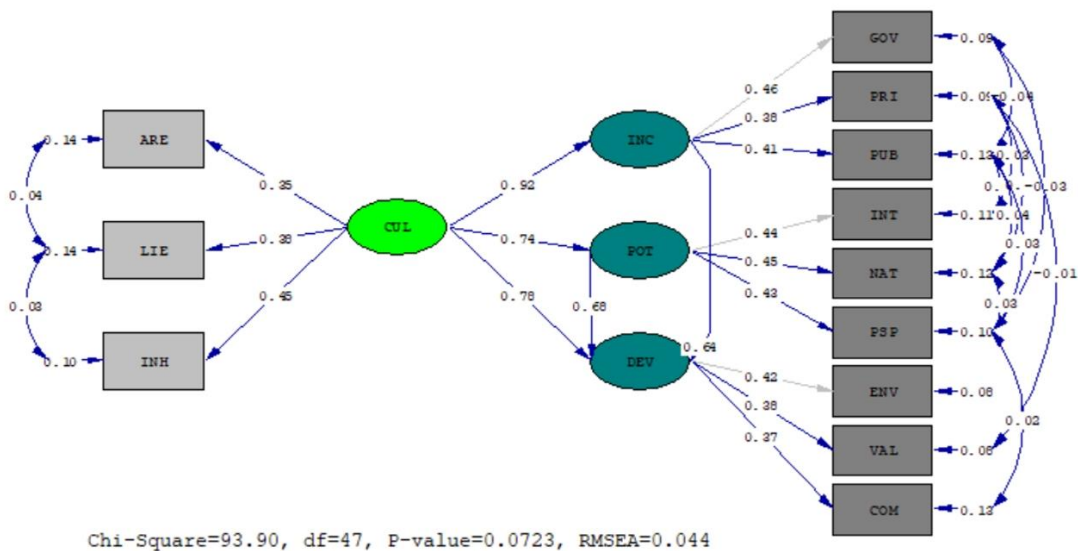
Citation : Khiewboonchan, P., Khiewboonchan, S. & Sorasittirat, S. (2024). Model of Causal Factors Influencing

the Development of Cultural Tourism in Bangkok. **Journal of Local Governance and Innovation.**

8(2) : 379-390; DOI : <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2024.46>

ซึ่งตัวแปรทั้งสามสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของตัวแปร การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม(DEV) ได้ร้อยละ 81 ดังภาพที่ 1

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

1. จากผลการวิเคราะห์โมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (DEV) ในกรุงเทพมหานคร พบว่า โมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ทั้งนี้เนื่องจากโมเดลสมมติฐานที่สร้างขึ้น ได้ศึกษามาจากหลักการ แนวคิด ทฤษฎี จึงทำให้โมเดลตามสมมติฐานมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ตามแนวคิดของ Schumacker & Lomax (2010) และผลการวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรต่างๆ ในโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (DEV) ในกรุงเทพมหานคร พบว่า (1) อัตลักษณ์ของวัฒนธรรม(CUL)ที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (DEV) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีขนาดอิทธิพลเท่ากับ .78 (2) อัตลักษณ์ของวัฒนธรรม(CUL) ที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการบูรณาการความร่วมมือ (INC) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีขนาดอิทธิพลเท่ากับ .92 และ (3) อัตลักษณ์ของวัฒนธรรม(CUL) ที่มีอิทธิพลทางตรงต่อศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว (POT) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีขนาดอิทธิพลเท่ากับ .74 (4) การบูร

Citation : พันยา เขียวบุญจันทร์, สุริยพร เขียวบุญจันทร์ และสุภาพร สรสิทธิรัตน์. (2567). โมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อ

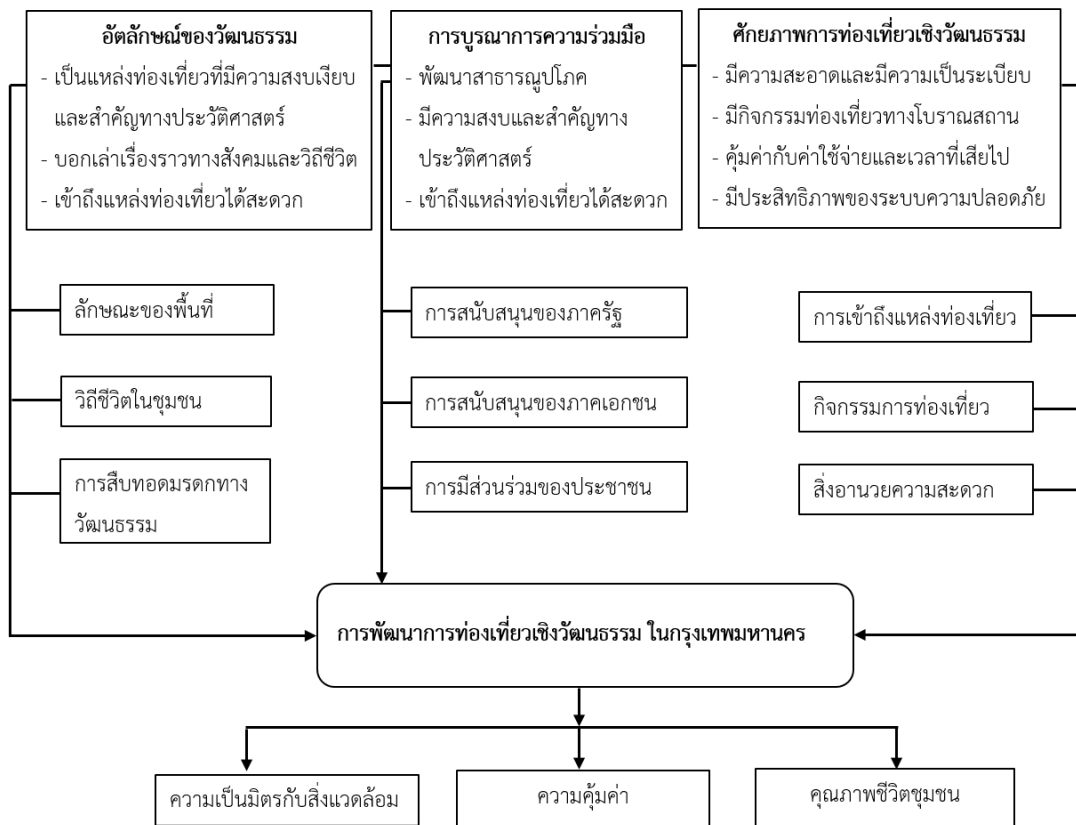
การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในกรุงเทพมหานคร. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น.

8(2) : 379-390; DOI : <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2024.46>

ณาการความร่วมมือ (INC) ที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม(DEV) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีขนาดอิทธิพลเท่ากับ .64 (5) ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว (POT) ที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม(DEV) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีขนาดอิทธิพลเท่ากับ .68 และ (6) อัตลักษณ์ของวัฒนธรรม(CUL) มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม(DEV) โดยมีการบูรณาการความร่วมมือ (INC) และศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว (POT) เป็นตัวแปรส่งผ่าน มีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 1.12 ทั้งนี้อาจเนื่องจากปัจจัยด้านอัตลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวในส่วนของสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของกรุงเทพมหานคร เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีการบอกเล่าเรื่องราวในการพัฒนาทางสังคมและมนุษย์เพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิต สถานที่ท่องเที่ยวมีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว ปัจจัยด้านการบูรณาการความร่วมมือ การสนับสนุนของภาครัฐ มีการพัฒนาสาธารณูปโภค มีการสนับสนุนด้านการตลาด การประชาสัมพันธ์ ภาคเอกชน มีบทบาทในการร่วมพัฒนา อนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว และสร้างมาตรฐานของสินค้าและบริการ ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการบริการสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว เช่น การบริการห้องน้ำ ที่พัก ที่จอดรถ ในส่วนศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สภาพแวดล้อมและบรรยากาศ มีความสะอาดและมีความเป็นระเบียบ มีการเพิ่มศักยภาพอุปกรณ์และเครื่องมือเพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุให้กับนักท่องเที่ยว สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูติปภา หะสะภาค (2565) พบว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ขึ้นอยู่อัตลักษณ์ของวัฒนธรรม การบูรณาการความร่วมมือ นโยบายการท่องเที่ยวของจังหวัด และศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว

ความรู้ใหม่ (New Knowledge)

การผลการวิจัยสามารถนำประเด็นมาสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในกรุงเทพมหานคร ปรากฏดังผังความเชื่อมโยง ดังภาพที่ 1 ดังนี้

จากภาพที่ 2 ผู้วิจัยได้นำเสนอองค์ความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้นจากการวิจัยที่เป็นรูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในกรุงเทพมหานคร ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ได้แก่ ปัจจัยอัตลักษณ์ของวัฒนธรรม การบูรณาการความร่วมมือ ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่าอัตลักษณ์ของวัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนั้นควรกำหนดนโยบายเพื่อค้นหาอัตลักษณ์ของวัฒนธรรมที่โดดเด่นที่สุด และนำมาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสารประชาสัมพันธ์และการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

Citation : พันยา เขียวบุญจันทร์, สุริยพร เขียวบุญจันทร์ และสุภาพร สรสิทธิรัตน์. (2567). โมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อ

การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในกรุงเทพมหานคร. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น.

8(2) : 379-390; DOI : <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2024.46>

1.2 ควรกำหนดนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่อรักษาวิถีชีวิตและอัตลักษณ์ของวัฒนธรรมในชุมชน ขณะเดียวกันอัตลักษณ์ทางสังคมนั้นต้องเป็นที่น่าสนใจหรือสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

1.3 ควรพัฒนาและส่งเสริมให้จัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับประเพณี วัฒนธรรม และวิถีชีวิต ดั้งเดิมที่มีอยู่แล้ว เพื่อสร้างศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

1.4 ควรมีการบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครอย่างจริงจัง เพื่อความยั่งยืนของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) หรือการสนทนากลุ่ม (Focus Group Interview) เพื่อช่วยให้ได้ข้อมูลเชิงลึกและนำมาใช้ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

2.2 ควรมีการศึกษาเจาะลึกเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของวัฒนธรรม ศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในกรุงเทพมหานคร ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้โดดเด่นได้ต่อไป เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า อัตลักษณ์ของวัฒนธรรม และศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นตัวแปรสำคัญ ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

เอกสารอ้างอิง (References)

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2561). ททท. เปิดตัวแคมเปญ Amazing Thailand Go Local เร่งกระแสท่องเที่ยว 55 เมืองรอง หลังรัฐบาลประกาศลดหย่อนภาษี หวังรายได้สู่ชุมชน ไม่ต่ำกว่า 10,000 ล้านบาท พร้อมสร้างการเติบโตรอบด้านอย่างสมดุล. กรุงเทพฯ : กลุ่มนโยบายและแผน กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2564). รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการเพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน. กรุงเทพฯ : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- กองนโยบายและแผนงาน สำนักผังเมืองกรุงเทพมหานคร. (2563). รายงานการศึกษาจำนวนนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวในเขตกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2563. [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก : <http://po.bangkokgo.th:90/Web2/SAT/0361.pdf>. สืบค้น 18 มิถุนาคม 2566.

กองยุทธศาสตร์บริหารจัดการ สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล. (2556). **แผนพัฒนา**

กรุงเทพมหานคร ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2556-2575). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :

<http://www.bangkok.go.th/>. สืบค้นเมื่อวันที่ 18 มิถุนาคม 2566.

ชุติปา หะสะภาค. (2565). **การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จังหวัดอุทัยธานี.** ปรินญา
นิพนธ์ดุขีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

Anholt, S. (2004). Brands and Branding. In Branding places and nation. edited by R.
Clifton, J. Simmons, and S. Ahmad, Princeton. New Jersey : Bloomberg
Press.

Schumacker, R. E. & Lomax, R. G., (2010). **A beginner's guide to structural
equation modeling.** 3rd ed. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.

Citation : พันยา เขียวบุญจันทร์, สุริย์พร เขียวบุญจันทร์ และสุภาพร สรสิทธิรัตน์. (2567). โมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อ

การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในกรุงเทพมหานคร. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น.

8(2) : 379-390; DOI : <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2024.46>